

La Bianyal. Art contemporani i turisme per el patrimoni de la Vall de Bianya

Publicat per [Interacció](#) [1] el 20/10/2016 - 16:54 | Última modificació: 16/03/2026 - 15:05

DEBAT 16

[La Bianyal](#) [2]

La Vall de Bianya és un municipi de 1.305 habitants dispersat per onze nuclis de població al Parc Natural de la Garrotxa, que en els darrers anys ha adquirit cert renom en el món de l'art contemporani català gràcies a una proposta força innovadora i atractiva: 'La Bianyal'. No és freqüent poder gaudir de l'art contemporani en el context d'una església romànica, o contemplar instal·lacions d'art efímer al bell mig de les amables valls que configuren el paisatge garrotxí, i 'La Bianyal' ens permet de fer-ho des de fa tres anys.

Qui hi ha al darrere de la Bianyal? Com és que sorgeix en un indret on a priori no t'esperaries projectes tan moderns i agosarats? La Bianyal és el fruit de la col·laboració entre l'Associació Binari d'Olot i l'Ajuntament de la Vall de Bianya. [Binari](#) [3] va nàixer el 2012, quan un bon grapat d'activistes culturals es van mobilitzar contra el tancament de l'Espai ZER01 i de l'Àrea de Creació Contemporània d'Olot. L'aposta per la creativitat i el pensament crític han estat els elements vertebradors de l'associació des de la seva fundació, que d'alguna manera simbolitza l'efervescència cultural de la capital de la Garrotxa, en què, a banda de la potent actuació pública en l'àmbit cultural, sorgeixen propostes alternatives com aquesta amb l'objectiu de «promoure o organitzar exposicions, cursos, xerrades, visites a tallers, intercanvis, publicacions, festivals i qualsevol altra activitat que faciliti l'emergència de la creativitat i generi un corrent de pensament contemporani que fomenti l'esperit crític».

Una de les obsessions va ser, des de l'inici, que calia seguir donant suport als creadors locals i als joves creadors. La seva presentació pública va ser l'exposició de joves talents «Res a veure», però abans ja havien estat al darrere d'una intervenció que és la llavor de 'La Bianyal': 'La [Tourbinada](#)' [4]. Aquest projecte consistia en una visita guiada per alguns dels diversos espais industrials localitzats a la riba del riu Fluvià, que en els darrers anys s'han reconvertit en [estudis i espais de creació](#) [5].

La idea de base dels dos projectes és la mateixa: es tracta de dissenyar accions de promoció de les pràctiques artístiques contemporànies que estiguin fortament relacionades amb el patrimoni cultural del territori que les envolta, i de construir un potent discurs entre present i passat; la millor manera de fer-ho és donant a conèixer el treball de joves artistes en el marc de visites guiades al voltant de les obres i els treballs artístics, que posa en relleu la importància del patrimoni arquitectònic i natural. La majoria d'aquests espais fluvials estan situats al terme municipal de la Vall de Bianya, i quan l'Ajuntament va conèixer la proposta va mostrar molt d'interès per col·laborar-hi, però l'associació va considerar que el millor era construir una nova proposta per a La Vall, que tot i tenir la mateixa filosofia, fos diferent. La seva idea era mantenir la forma de la visita guiada, però canviant

l'escenari industrial i els espais de treball dels creadors pel ric patrimoni romànic i natural de la zona, que esdevindria un lloc únic per exposar-hi l'obra dels artistes.

Els itineraris de la Bianyal es fan amb grups d'una cinquantena de persones que fan la ruta acompanyades d'un guia que, evitant el to i el discurs dels guies professionals, va explicant amb un llenguatge planer i accessible a tots els públics la importància històrica de les esglésies en la configuració de les vides rurals, el dia a dia en un mas tradicional, o l'evolució que ha patit el paisatge durant la llarga història.

Els artistes participants són seleccionats a partir de dos criteris bàsics: l'adequació formal i conceptual de la seva obra als espais on s'ha d'exposar, i si els projectes que presenten són inèdits. Els programadors intenten que s'hi presentin una rica varietat de propostes artístiques que permetin lectures a diversos nivells i amb una certa amplitud generacional. La vocació de 'La Bianyal' és ser un esdeveniment transversal i accessible a un públic molt ampli, gens endogàmic. En les tres edicions que s'han celebrat fins ara hi han participat entre d'altres, autors de gran prestigi i projecció com Job Ramos, Marc Vives, Isabel Banal, Mercedes Mangrané, Jordi Mitjà, Quim Domene, Pedro G. Romero, Lúa Coderch, Roger Serrat-Calvó.

És admirable que, tot i la precarietat laboral amb què està creixent una generació de joves ?ja no tan joves? i les dificultats econòmiques per les quals passa el sector de la cultura hi hagi organitzacions com Binari ?i tantes altres que us hem presentat aquests dies, i moltes més que ens hem deixat al tinter? inverteixin temps i recursos propis perquè projectes com la Bianyal puguin tirar endavant i dinamitzar els sovint oblidats entorns rurals. Els pocs recursos econòmics amb què compta l'organització (al voltant dels 5.000€) es destinen exclusivament als artistes i les despeses de producció.

No ens hem parat de repetir, en aquests articles de preparació del Debat 16, que un dels grans reptes dels projectes culturals dels petits municipis és el treball cooperatiu i la construcció de xarxes col·laboratives amb altres actors. A 'La Bianyal' ho tenen clar, i per això enguany han col·laborat amb el '[Festival Lluèrnia d'Olot](#)' [6] i '[La Plataforma IGAC](#)' [7] de Girona, fet que els ha permès coproduir dos projectes artístics específics, i amb el '[EIMini](#)', festival de música de butxaca a Olot, que programa artistes en format intimista, han programat un concert d'El Petit de Cal Eril a l'església de Santa Margarida de Bianya. Aquest exemple ens porta al cap el que ens comentava fa unes setmanes Txell Vila, una de les gestores d'[Ésdansa](#) [9], quan parlant sobre Olot ens comentava que «aquestes ciutats capitals, més que ser un actor, crec que podrien ser un nòdul central d'una xarxa cultural estratègica d'àmbit comarcal». La setmana passada, en el marc del '[II Encuentro Cultura y Ciudadanía](#)' celebrat a Madrid, el director i fundador d'[DENSITAT](#) [11], Ramon Parramon, insistia que, des del seu punt de vista, el binomi centre-perifèria, tot i que seguia sent útil per entendre algunes relacions culturals, havia estat parcialment superat i s'estava rearticulant. La construcció d'aquestes xarxes comarcals o regionals entre ciutats mitjanes i petits municipis és una d'aquestes noves formes d'articulació, i sens dubte una gran oportunitat per construir un relat cultural col·lectiu que integri tots els racons del territori.

També podeu llegir aquest article:

Santaeulària, D. (2016). «[La bianyal. Contemporary art and heritage route in La Vall de Bianya](#) [12]». [Review of the exhibition]. *Barcelona, Research, Art, Creation*, 4(3), 324-330

Categories: Debat 2016

Categories: Interacció: debats

Categories: Activitats Interacció

Etiquetes: patrimoni cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: governança cultural

- [13]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2016/bianyal>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://binariolot.com/bianyal/>

[3] <https://binariolot.com/>

[4] <https://binariolot.com/la-tourbinada/>

[5] http://www.ara.cat/comarquesgironines/Fluvia-garrotxi-fabrica-creacio_0_1583841618.html

[6] <https://lluernia.cat/>

[7] <http://www.igac.org/>

[8] <http://www.elmini.net/>

[9] <https://interaccio.diba.cat/news/2016/esdansa>

[10] <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/cooperacion/mc/encuentro-cultura-local/proyectos-2016.html>

[11] <http://idensitat.net/ca/>

[12] <http://www.hipatiapress.com/hpjournals/index.php/brac/article/view/2067/pdf>

[13] <https://interaccio.diba.cat/node/6751>